Համախմբված Ֆինանսական հաշվետվություններ և

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան

31 դեկտեմբերի 2023թ.

Բովանդակություն

	Էջ
Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ 31 դեկտեմբեր 2023թ.

Աուդիտորական ծառայությունների իրականացման լիցենզիա ԱԾ N 1 20 0284
Տրված՝ 18.12.2020 Հայաստանի աուդիտորների և փորձագետ հաշվապահների
Պալատ հասարակական կազմակերպության խորհրդի թիվ 11ա որոշմամբ

«Փըրֆեքթ Աուդիտ» ՍՊԸ
ՀՀ,ք.Երևան 0010,
Տիգրան Մեծի 4.
Հեռ. +374 10 524 724

ԱՆԿԱԽ ԱՈՒԴԻՏՈՐԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ներկայացվում է ԲՄԿ ՊՈՒՀ
«Ռուս-հայկական
սլավոնական համալսարան»-ի
ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել ԲՄԿ ՊՈՒՀ «Ռուս-հայկական սլավոնական համալսարան»-ի և նրա դուստր ընկերության (այսուհետ՝ Խումբ) համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, ընդ որում այդ հաշվետվությունները ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում 2023 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի ֆինանսական վիճակը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ):

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Սույն ստանդարտներով սահմանված մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար բաժնում: Մենք անկախ ենք Խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների վարքագծի միջազգային ստանդարտների խորհրդի՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրքի (ՀՎՄՍԽ վարքագիրք), և մենք կատարել ենք վարքագծի հետ կապված մեր այլ պարտականությունները՝ համաձայն նշված պահանջների և ՀՎՄՍԽ վարքագրքի: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար են և համապատասխան մեր՝ կարծիքը արտահայտելու համար:

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ 31 դեկտեմբեր 2023թ.

Այլ հանգամանքներ

Խմբի 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ավարտված տարվա համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները աուդիտի են ենթարկվել այլ աուդիտորի կողմից, ով արտահայտել է չձևափոխված կարծիք այդ հաշվետվությունների վերաբերյալ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազման, ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի ապահովման համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Խմբի անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու, անհրաժեշտության դեպքում՝ անընդհատ գործելու հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Խմբի գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Խումբը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Խմբի ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի նկատմամբ վերահսկողության համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ դիտարկված, զերծ են սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական հաշվետվություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, ինչը, սակայն, երաշխիք չէ, որ Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումները, եթե այդպիսիք առկա են: Ֆինանսական հաշվետվություններում խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարելի է ակնկալել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համաձայն իրականացրած աուդիտի շրջանակներում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն աուդիտի ողջ ընթացքում:

Մենք նաև իրականացնում ենք հետևյալը.

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկն ավելի բարձր է, քան

սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չբացահայտման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:

- Դիտարկում ենք աուդիտին առնչվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել Խմբի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող տեղեկատվության բացահայտումների խելամտությունը:
- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության սկզբունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է էական կասկած առաջացնել Խմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական հաշվետվությունում հղում կատարել ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդ բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևափոխել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական հաշվետվության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այսուհանդերձ, ապագա իրադարձություններն ու հանգամանքները կարող են հանգեցնել Խմբի գործունեության անընդհատության դադարեցմանը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, տեղեկացնում ենք աուդիտի առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող էական թերությունների մասին:

Աղավնի Բաբայան
Տնօրեն-բաժնետեր,տ.գ.թ.

29 հուլիսի, 2024թ.

Արթուր Հարությունյան
աուդիտոր

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	3,934,870	3,966,747
Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ	5	42,109	42,109
Ոչ նյութական ակտիվներ		11,726	9,200
Տրված կանխավճարներ		13,057	13,493
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	6	67,775	-
		4,069,537	4,031,549
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	7	10,001	28,988
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	8	254,713	245,532
Տրամադրված փոխառություններ	9	1,280	1,075
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	10	2,957,869	2,234,083
		3,223,863	2,509,678
Ընդամենը ակտիվներ		7,293,400	6,541,227
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Կապիտալ և պահուստներ			
Զուտ ակտիվներ	11	1,932,558	2,884,803
		1,932,558	2,884,803
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	12	47,403	66,603
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	13	2,643,444	53,598
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	6	-	404,361
		2,690,847	524,562
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	12	-	302,324
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	14	748,253	523,227
Եկամուտներին վերաբերող շնորհ	13	1,868,668	2,270,648
Շահութահարկի գծով պարտավորություն		53,074	35,663
		2,669,995	3,131,862
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		7,293,400	6,541,227

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 2024թ. հուլիսի 26-ին:

Ռեկտոր

Է. Մ. Սանդոյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս. Վ. Ալլահվերդյան

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	Ծանոթ.	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Կրթական ծառայությունից եկամուտ		2,034,239	1,615,737
Շնորհից եկամուտ		2,866,514	1,991,625
Այլ եկամուտներ	15	290,100	119,623
Ընդամենը հասույթ		5,190,853	3,726,985
Փոխհատուցում աշխատակիցներին		(3,146,543)	(2,496,105)
Մաշվածություն		(371,467)	(347,471)
Կրթաթոշակ		(179,292)	(214,131)
Գրասենյակային, կոմունալ և հեռահաղորդակցության ծախսեր		(171,661)	(243,613)
Չփոխհատուցվող հարկերից ծախսեր		(76,931)	(62,623)
Սպասարկման ծառայություն		(26,442)	(61,300)
Դեբիտորական պարտքերի դուրսգրում		(0)	(11,090)
Ստացված տարբեր ծառայություններ		(188,051)	(110,418)
Այլ ծախսեր	16	(302,550)	(338,987)
Գործառնական գործունեությունից վնաս		(727,917)	(158,753)
Ֆինանսական եկամուտ, զուտ	17	105,986	29,815
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից զուտ օգուտ/(վնաս)	18	15,895	(66,894)
Շահույթ/վնասը մինչև հարկերը		849,798	(195,832)
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(56,567)	(391,171)
Տարվա վնաս		793,231	(587,003)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		793,231	(587,003)

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունը\ պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.՝			
Հայտարարագրված	50.0		
Չվճարված	(50.0)		
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2022թ.	-	3,471,806	3,471,806
Տարվա շահույթ (վերահաշվարկված)	-	(587,003)	(587,003)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	**(587,003)**	**(587,003)**
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում գրանցված գործարքներ սեփականատերերի հետ			
Վճարումներ սեփականատերերին			
Բաժնետերերին վճարված շահաբաժիններ	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2022թ. (վերահաշվարկված)	-	**2,884,803**	**2,884,803**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ. (վերահաշվարկված)	-	**2,884,803**	**2,884,803**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար			
Տարվա շահույթ	-	793,231	793,231
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	793,231	793,231
Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում գրանցված (նախորդ տարիների սխալի ուղղում)		(1,745,476)	(1,745,476)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	-	**1,932,558**	**1,932,558**

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա վնաս	793,231	(587,003)
Ճշգրտումներ՝		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	371,467	347,470
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս	-	32,231
Շահութահարկի գծով ծախս	56,567	391,171
Ֆինանսական եկամուտ	(105,986)	(29,815)
Շնորհից եկամուտ	(2,866,514)	(2,070,892)
Փոխարժեքային տարբերությունից շահույթ\վնաս	(15,895)	66,894
Գործառնական շահույթ նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները	(1,767,130)	(1,849,944)
Պաշարների փոփոխություն	18,987	4,662
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	(9,181)	(89,414)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	225,026	114,679
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական միջոցներ	(1,532,298)	(1,820,017)
Վճարված տոկոսներ	105,986	29,815
Վճարված շահութահարկ	(87,753)	(61,305)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	(1,514,065)	(1,851,507)
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(246,035)	(96,828)
Շնորհի ստացում	2,835,523	2,745,721
Տրամադրված փոխառություններ, զուտ	(205)	1,480
Տրված կանխավճարներ	436	(1,426)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	2,589,719	2,648,947
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարկեր և փոխառություններ, զուտ	(367,618)	158,298
Նախորդ տարիների ճշգրտումներ	-	-
Ֆինանսավորման գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(367,618)	158,298
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	708,036	955,738
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	15,750	(66,368)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	2,234,083	1,344,713
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	2,957,869	2,234,083

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 32-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրություններով հետ մեկտեղ:

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ 31 դեկտեմբեր 2023թ.

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան բարձրագույն մասնագիտական կրթության պետական ուսումնական հաստատություն» (Մայր կազմակերպություն) իրավաբանական անձ հանդիսացող միջպետական առևտրային կազմակերպություն է, որը գրանցվել է Հայաստանի Հանրապետության պետական ռեգիստրի կողմից՝ 28.07.2008թ.-ին, գրանցման համարը՝ 264.211.08329:

Մայր կազմակերպության համահիմնադիրներն են հանդիսանում Ռուսաստանի Դաշնության և Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունները՝ ի դեմս ՌԴ գիտության և բարձրագույն նախարարության և ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության:

Մայր կազմակերպության հիմնական գործունեությունն է կրթական ոլորտը, բուհական և հետբուհական կրթական ծառայությունների մատուցումը:

Մայր կազմակերպության իրավաբանական հասցեն է՝ 0051, Հայաստանի Հանրապետություն, ք.Երևան, Հ. Էմին 123:

2023թ. Խմբի աշխատողների տարեկան միջին թիվը կազմել է 1,050 մարդ (2022թ.՝ 982 մարդ):

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համապատասխան, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄԱԽ) կողմից:

2.2 Ճանաչման հիմքեր

Համախմբված Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացվել են իրական արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Խմբի գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Խմբի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ ղեկավարության համոզմամբ այս արժույթն առավել օգտակար է Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ 31 դեկտեմբեր 2023թ.

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ի համապատասխան համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Խմբի ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

Առավել մեծ դատողություն պահանջող և բարդություն ներկայացնող էական ոլորտները, կամ այն ոլորտները, որտեղ ենթադրություններն ու գնահատումներն էական են համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, բացահայտված են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 20-ում:

2.5 Խմբի կողմից ընդունված նոր և փոփոխված ՖՀՄՍ ստանդարտներ, որոնք ընդունվել են ընթացիկ տարում

Ընթացիկ տարում Խումբը ընդունել է իր գործունեության համար կիրառելի և 2023թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար ուժի մեջ մտած բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) և ՀՀՄՍԽ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից:

Նշված փոփոխությունների բնույթը և ազդեցությունը բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2023թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2023թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ստանդարտ	Ստանդարտի կամ մեկնաբանության անունը
ՀՀՄՍ 1	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՄՍ 1 և Գործնական կիրառություն 2)
ՀՀՄՍ 8	Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՄՍ 8 փոփոխություն)
ՀՀՄՍ 12	Մեկ գործարքից առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՄՍ 12 փոփոխություններ)

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Խմբի կողմից

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից թողարկվել են որոշակի նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Խմբի կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր կիրառելի հրապարակումները կներդրվեն Խմբի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվին հաջորդող առաջին իսկ ժամանակաշրջանից:

2.6 Դուստր ընկերություն

Մայր կազմակերպությունն ունի հետևյալ դուստր ընկերությունը՝ «Ուսմունք Դպրոց» ՍՊԸ.

2023թ. դեկտեմբերի 31 դուստր ընկերություն	Մասնաբաժին %	Գրանցման երկիր	Գրանցման ամսաթիվ	Գործունեության ոլորտ
	100	ՀՀ	2009	հանրակրթական ուսուցում

Մայր կազմակերպությունը դուստր ընկերությունը գրանցել է 2009թ.-ին:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 Համախմբման հիմքերը

Խմբի ֆինանսական հաշվետվությունները համախմբում են մայր կազմակերպություն և իր դուստր ընկերության՝ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունները: Դուստր ընկերության հաշվետու ամսաթիվը դեկտեմբերի 31-ն է:

Համախմբման ժամանակ Խմբի ընկերությունների միջև բոլոր գործարքները և մնացորդները բացառվում են, ներառյալ Խմբի ընկերությունների միջև գործարքների արդյունքում չվաստակած օգուտները և չկրած վնասները: Երբ ակտիվի ներխմբային վաճառքից առաջացող չկրած վնասը համախմբման ժամանակ հակադարձվում է, հիմքում ընկած ակտիվը նաև ենթարկվում է արժեզրկվածության գծով ստուգման՝ Խմբի տեսանկյունից:

Տարվա ընթացքում ձեռք բերած կամ օտարած դուստր ընկերության շահույթը կամ վնասը և այլ համապարփակ արդյունքը ճանաչվում են ձեռքբերման ամսաթվից կամ մինչև օտարման ամսաթիվը, որը կիրառելի է:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Խմբի համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները պետք է վերահաշվարկվեն՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքը: Իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով սահմանված ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածները, որոնց սկզբնական արժեքը հաշվառվում է արտարժույթով, չեն վերահաշվարկվում: Ստորև ներկայացված են ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակված միջին փոխարժեքները.

	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ռուբլի	4.50	5.59
ԱՄՆ դոլար	404.79	393.57
Եվրո	447.90	420.06
Ֆունտ ստերլինգ	515.38	474.13

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

3.3 Հիմնական միջոցներ

Խումբն իր հաշվառման քաղաքականությունում ընտրում է սկզբնական արժեքի (ինքնարժեքի) մոդելը, և այդ քաղաքականությունը կիրառում է հիմնական միջոցների ամբողջ դասի նկատմամբ: Սույն մոտեցումը ենթադրում է, որ հիմնական միջոցի միավորը՝ որպես ակտիվ ճանաչելուց հետո, պետք է հաշվառվի իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կուտակված կորուստները:

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարներ, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Հիմնական միջոցի միավորի սկզբնական արժեքը պետք է ճանաչվի որպես ակտիվ այն և միայն այն դեպքում, երբ հավանական է, որ այդ միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Համալսարան, և միավորի սկզբնական արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Միավորները, ինչպիսիք են՝ պահեստամասերը, պահուստային սարքավորումները և սպասարկող սարքավորումները ճանաչվում են, երբ դրանք բավարարում են հիմնական միջոցի սահմանմանը: Հակառակ դեպքում, նման միավորները դասակարգվում են որպես պաշար:

Հնարավոր է, որ տեղին է լինում միավորել առանձին վերցրած ոչ նշանակալի միավորները և չափանիշը կիրառել միավորված արժեքի նկատմամբ:

Ճանաչման սկզբունքի համաձայն՝ Խումբը գնահատում է իր հիմնական միջոցների գծով բոլոր ծախսումները դրանց կատարման պահին:

Մաշվածությունը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար: Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	-	10-30 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	-	5 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	-	10 տարի
Տնտեսական գույք	-	8 տարի
Համակարգչային և հաշվողական տեխնիկա	-	1-3 տարի
Այլ	-	5-8 տարի:

3.4 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Խմբի կողմից և ունեն օգտակար ծառայության ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը կամ ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, կամ 10 տարում:

3.5 Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվներ արժեզրկում

Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվները չեն ամորտիզացվում և յուրաքանչյուր տարի ենթարկվում են արժեզրկման ստուգման: Մաշվող ակտիվները արժեզրկման համար վերանայվում են, երբ իրադարձությունները և հանգամանքների փոփոխությունները վկայում են այն մասին, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքը կարող է չվերականգնվել: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է այն գումարով, որով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է փոխհատուցվող գումարը:

Փոխհատուցվող գումարը վաճառքի զուտ գնից և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Եթե ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի փոքր է նրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը:

Երբ հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է , ապա ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը պետք է ավելացվի մինչև նրա փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ակտիվի ավելացված հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլինի, եթե նախորդ տարիներին այդ ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի գծով արժեզրկումից կորուստներ ճանաչված չլինեն: Արժեզրկումից կորստի հակադարձումն անմիջապես ճանաչվում է որպես եկամուտ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան ակտիվը հաշվառվում է վերագնահատված արժեքով, որի դեպքում արժեզրկումից կորստի ցանկացած հակադարձում դիտվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

3.6 Վարձակալված ակտիվներ

Խումբը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն պայմանագրի գործողության սկզբում: Վարձակալության պայմանագիրն իրավունք է տալիս որոշակի ժամանակահատվածում սահմանելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործման ուղղությունները և ստանալու որոշակիացված ակտիվից բոլոր տնտեսական օգուտները՝ փոխհատուցման դիմաց:

Վարձակալության ճանաչումը և չափումը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Խումբը իր ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Խմբի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (հանած ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Խումբը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի

օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Խումբը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան:

Մեկնարկի ամսաթվին Խումբը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Խմբին լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզմունք:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է զրոյի:

Խումբը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

3.7 Պաշարներ

Պաշարները՝ տնտեսական պարագաները, գրենական պիտույքները, բրոշյուրները, բաժանվող տպագրական նյութերը, այլ մանրարժեք ապրանքները, ներկայացված են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքը չափվում է ՖԻՖՈ (առաջին մուտք, առաջին ելք) մեթոդով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

3.8 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Խումբը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ 31 դեկտեմբեր 2023թ.

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Խմբի ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են ֆինանսական ծախսերում, ֆինանսական եկամուտում կամ այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է այլ ծախսերում: Խմբի ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն թիվ 21.2-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին.

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Խմբի դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և այլ դեբիտորական պարտքերի մեծամասնությունը:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիան ներառում է նաև ներդրումը սեփական կապիտալում: Խումբը հաշվառում է ներդրումը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով և ցուցակված սեփական կապիտալի բաժնետոմսերը հաշվառել իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում: Իրական արժեքը որոշվել է ՖՀՄՍ 9-ի պահանջներին համապատասխան, որը չի թույլ տալիս սկզբնական արժեքով չափումը:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Խմբի՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Խումբը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ (Փուլ 1) և
- ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ (Փուլ 2):

Փուլ 3-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները, մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր և պայմանագրային ակտիվներ

Խումբը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային

կորուստները հաշվարկելիս Խումբը օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից

Խումբը գնահատում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումը հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ, դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը, ֆինանսական վարձակալության գծով պարտավորությունները և ածանցյալ ֆինանսական գործիքները: Խմբի ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն թիվ 21.2-ում:

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից: Այս դեպքում իրական և նոմինալ արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.9 Շնորհներ

Շնորհը՝ Խմբին ռեսուրսների փոխանցման տեսքով պետության, կազմակերպության կամ այլ մասնավոր անձի կողմից տրամադրվող օգնություն է՝ Խմբի գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց: Դրանք չեն ներառում օգնության այն ձևերը, որոնց հնարավոր չէ խելամտորեն որևէ արժեք վերագրել, ինչպես նաև պետության, կազմակերպության կամ այլ մասնավոր անձի հետ գործարքները, որոնք հնարավոր չէ տարանջատել սովորական առևտրային գործարքներից:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները այն շնորհներ են, որոնց հիմնական պայմանն այն է, որ Խումբը պետք է գնի, կառուցի կամ որևէ այլ կերպ ձեռք բերի երկարաժամկետ ակտիվներ:

Եկամուտներին վերաբերող շնորհները՝ ակտիվներին վերաբերող շնորհներից տարբերվող պետական կամ մասնավոր շնորհներ են:

Շնորհը ստանալու ձևը չի ազդում շնորհի գծով հաշվառման մեթոդի ընտրության վրա: Այսպիսով, անկախ այն բանից՝ շնորհը ստացվել է դրամական միջոցների տեսքով, թե որպես ունեցած պարտավորության նվազեցում, այն պետք է հաշվառվի նույն եղանակով:

Պետական շնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է Համալսարանին տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական

օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները հետաձգվում և ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում:

3.10 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումները ներառում են աշխատավարձերը, կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները (ինչպիսիք են, օրինակ, վճարովի տարեկան արձակուրդները և հիվանդության հետ կապված վճարովի արձակուրդները) և պարգևավճարները:

Երբ աշխատակիցը հաշվառման ժամանակաշրջանի ընթացքում Խմբին մատուցել է ծառայություն, Խումբը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների չզեղչված գումարը, որն ակնկալվում է վճարել այդ ծառայության դիմաց, պետք է ճանաչի որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված ցանկացած գումար հանելուց հետո:

3.11 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ, ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը: Այսպիսի հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չեն ճանաչվում, եթե ժամանակավոր տարբերությունն առաջանում է գուդվիլի սկզբնական ճանաչումից կամ այլ ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումից այնպիսի գործարքում, որը գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ՝ հարկվող շահույթի վրա (բացի ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից):

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Խումբը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

3.12 Հասույթի ճանաչում

Խումբը եկամուտը ճանաչում է փուլերով, երբ (կամ այնքանով, որքանով) կատարում է կրթական կամ այլ ծառայություններ մատուցելու իր պարտավորությունները: Համապատասխանաբար, ծառայությունների մատուցումը (կրթական կամ այլ) նույնպես իրականացվում է փուլերով՝ անկախ Խմբի և ծառայությունները ստացողի միջև կնքված պայմանագրի ժամկետից

Հասույթ պայմանագրերից

Խումբը, կնքելով ծառայությունների մատուցման պայմանագիրը ծառայությունը ստացողի հետ, ընդունում է, որ ա/ պայմանագիրն ունի առևտրային բնույթ, բ) հավանական է, որ Խումբը կստանա այն հատուցումը, որի իրավունքը ունի ստանալու՝ համաձայն պայմանագրի, գ/

ծառայություն ստացողը միաժամանակ ստանում և սպառում է Խմբի կողմից մատուցված կրթական կամ այլ տեսակի ծառայությունները:

Վարձակալությունից եկամուտ

Գործառնական վարձակալությունների գծով ստացված վճարումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են «այլ եկամուտ» հոդվածում:

Տոկոսային եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է համամասնության հիմունքով՝ մնացորդային արժեքի նկատմամբ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը, որը զեղչում է ակնկալվող ապագա դրամական միջոցների ներհոսքերը ֆինանսական ակտիվի ակնկալվող ժամկետում՝ մինչև ակտիվի զուտ հաշվեկշռային արժեքը:

4 Հիմնական միջոցներ

դրամ	Շենքեր, շինություններ, կառուցվածքներ	Մեքենասարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական և տնտեսական գույք	Կենսաբանական ակտիվներ	Այլ ՀՄ	Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
սկզբնական արժեք								
հունվարի 1-ի դրությամբ	3,214,190	2,078,578	4,538	330,700	37,966	417,452	2,221,759	8,305,183
ավում	-	58,716	-	24,850	-	9,851	872	94,289
փոխարժեք	2,201,296	7,462	-	(9,128)	-	1,321	(2,201,296)	(345)
դուրս գրում	-	(30,124)	-	(1,631)	-	-	-	(31,755)
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,415,486	2,114,632	4,538	344,791	37,966	428,624	21,335	8,367,372
ավում	-	202,558	-	8,187	-	125,677	-	336,422
փոխարժեք	-	(124,793)	-	79,622	-	45,171	-	-
դուրս գրում	-	(188,402)	(842)	(22,223)	(3,305)	(49,142)	(35)	(263,949)
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	5,415,486	2,003,995	3,696	410,377	34,661	550,330	21,300	8,439,845
կուտակված մաշվածություն								
հունվարի 1-ի դրությամբ	1,803,417	1,623,666	4,538	255,128	37,788	332,277	-	4,056,814
մաշախս	210,721	87,872	-	19,787	-	25,090	-	343,470
փոխարժեք	6,675	(6,673)	-	-	53	286	-	341
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,020,813	1,704,865	4,538	274,915	37,841	357,653	-	4,400,625
մաշախս	201,396	135,308	-	20,139	125	11,296	-	368,264
փոխարժեք	-	(98,629)	-	45,701	-	52,928	-	0
դուրս գրում	-	(188,402)	(842)	(22,223)	(3,305)	(49,142)	-	(263,914)
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,222,209	1,553,142	3,696	318,532	34,661	372,735	-	4,504,975
հաշվեկշռային արժեք								
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,394,673	409,767	-	69,876	125	70,971	21,335	3,966,747
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	3,193,277	450,853	-	91,845	-	177,595	21,300	3,934,870

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ (2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի գրավադրված հիմնական միջոցներ):

* Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերությունում առկա են զրո հաշվեկշռային արժեքով հաշվառվող 1,999,151.4 հազ. դրամ սկզբնական արժեք ունեցող հիմնական միջոցներ:

5 Օգտագործման իրավունքով ակտիվներ

Խումբը օգտագործման իրավունքով օգտագործում է անհատույց օգտագործմամբ ստացված 3,21 հա հողամասը՝ 42,109 հազ. դրամ սկզբնական արժեքով:

6 Հետաձգված հարկեր

Հետաձգված հարկերի շարժը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Տարեսկզբի մնացորդ	(404,361)	(74,613)
Ճշգրտում	440,950	
Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված փոխհատուցում	31,186	(329,748)
Տարեվերջի մնացորդ	67,775	(404,361)

2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2022թ.	Ճշգրտում	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2022թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Արձակուրդի պահուստ	30,693		5,896	36,589
	30,693		5,896	36,589
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	105,306		335,644	440,950
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	(74,613)		(329,748)	(404,361)

2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա հետաձգված հարկերը խմբավորված են հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	1 հունվարի 2023թ.	Ճշգրտում	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2023թ.
Հետաձգված հարկային ակտիվներ				
Արձակուրդի պահուստ	36,589		10,942	47,531
Հիմնական միջոցներ	-		20,244	20,244
	36,589		31,186	67,775
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ				
Հիմնական միջոցներ	440,950	(440,950)	-	-
Զուտ արդյունք - հետաձգված հարկային ակտիվներ	(404,361)	440,950	31,186	67,775

7 Պաշարներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Նյութեր	6,824	5,948
Արագամաշ առարկաներ	3,177	4,415
Արտադրանք	-	18,619
Այլ	-	6
	10,001	28,988

2023թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի գրավադրված պաշարներ:

8 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	191,372	186,141
Դեբիտորական պարտքեր վարձակալության գծով	5,960	7,972
Տրված կանխավճարներ	5,906	7,356
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	33,745	43,062
Այլ դեբիտորական պարտքեր	17,730	1,001
	254,713	245,532

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Առևտրային դեբիտորական պարտքի հավաքագրելիությունը որոշելիս հաշվի է առնվում դեբիտորի պարտքի մարման ժամանակացույցի ցանկացած փոփոխություն՝ սկսած պարտքի առաջացման պահից մինչև հաշվետու ամսաթիվը:

Խումբը Դեբիտորական պարտքերի գծով պահուստ չի ձևավորում, քանի որ դեբիտորական պարտքի հիմնական բաղկացուցիչ մասը կազմում է կրթական ծառայություններից ձևավորվող դեբիտորական պարտքը, որը մարվում է ըստ ժամանակացույցի՝ ամսական կամ կիսամյակային (սեմեստր):

9 Տրամադրված փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ընթացիկ 2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Փոխառություններ	1,280	1,075
	1,280	1,075

Բաղդասարյան Սասուն

Հաստատությունը համաձայն 01.12.2020թ. փոխառության պայմանագրի Սասուն Բաղդասարյանին տրամադրել է 600 հազ. դրամ անտոկոս փոխառություն մեկ տարի մարման ժամկետով: 31.12.2023թ. դրությամբ փոխառության մնացորդը կազմում է 280 հազ. դրամ:

Լի Այդիա ՍՊԸ

Հաստատությունը համաձայն 12.11.2015թ. փոխառության պայմանագրի Լի Այդիա ՍՊԸ-ին տրամադրել է 400 հազ. դրամ անտոկոս փոխառություն 20 ամիս մարման ժամկետով: 31.12.2023թ. դրությամբ փոխառության մնացորդը կազմում է 50 հազ. դրամ:

Եղիազարյան Անատոլի

Հաստատությունը համաձայն 23.08.2023թ. փոխառության պայմանագրի Անատոլի Եղիազարյանին տրամադրել է 300 հազ. դրամ անտոկոս փոխառություն վեց ամիս մարման ժամկետով: 31.12.2023թ. դրությամբ փոխառության մնացորդը կազմում է 100 հազ. դրամ:

Կևորկովա Նինա

Հաստատությունը համաձայն 03.05.2023թ. փոխառության պայմանագրի Նինա Կևորկովային տրամադրել է 1,800 հազ. դրամ անտոկոս փոխառություն մեկ տարի մարման ժամկետով: 31.12.2023թ. դրությամբ փոխառության մնացորդը կազմում է 600 հազ. դրամ:

Կարանյան Արամայիս

Հաստատությունը համաձայն 12.09.2023թ. փոխառության պայմանագրի Արամայիս Կարանյանին տրամադրել է 300 հազ. դրամ անտոկոս փոխառություն վեց ամիս մարման ժամկետով: 31.12.2023թ. դրությամբ փոխառության մնացորդը կազմում է 150 հազ. դրամ:

Մկրտչյան Սամվել

Հաստատությունը համաձայն 25.08.2023թ. փոխառության պայմանագրի Սամվել Մկրտչյանին տրամադրել է 300 հազ. դրամ անտոկոս փոխառություն վեց ամիս մարման ժամկետով: 31.12.2023թ. դրությամբ փոխառության մնացորդը կազմում է 100 հազ. դրամ:

10 Դրամական միջոցներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամարկղ	1	383
Մնացորդներ բանկերում	2,957,868	2,233,700
	2,957,869	2,234,083

11 Զուտ ակտիվներ

	Կուտակված շահույթ և սեփական կապիտալի այլ տարրեր
2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	3,471,806
Տարվա վնաս 2022թ.	(587,003)
Ճշգրտում	-
2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2,884,803
Տարվա շահույթ 2023թ.	793,231
Ճշգրտում	(1,745,476)
2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	1,932,558

12 Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		Ոչ ընթացիկ	
	2023թ.	2022թ.	2023թ.	2022թ.
Փոխառություն	-	-	47,403	66,603
Օվերդրաֆտ	-	302,324	-	-
	-	302,324	47,403	66,603

Փոխառություններ

Հաստատությունը, համաձայն 28.06.2016թ.-ին Հայաստանի վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության հիմնադրամի հետ կնքված էներգախնայողության ծառայությունների մատուցման համաձայնագիր թիվ 61/2016-ի և 01.06.2017թ.-ին կնքված լրացուցիչ համաձայնագրի, ստացել է արևային էներգիայով աշխատող համակարգեր, որոնց համար պետք է վճարի տարաժամկետ եղանակով՝ համաձայն վճարման գրաֆիկի: Պայմանագրի արժեքը կազմում է 161,000 հազ. դրամ: Գումարը անտոկոս է և մինչև 2026թ.-ի մարտ ամիս վճարման ժամկետով: 31.12.2023թ.-ի դրությամբ փոխառության զեղչված արժեքը կազմում է 47,403 հազ. դրամ:

Օվերդրաֆտ

Հաստատությունը, համաձայն 27.07.2020թ.-ին Արդշինբանկ ՓԲԸ-ի հետ կնքված թիվ ԱՎԳԾՊ20/16-101 վարկային գծի պայմանագրի և 27.07.2022թ. կնքված թիվ ՊԳՊՀ22/95-101 համաձայնագրի, ստացել է 300,000 հազ. դրամի վարկային գիծ՝ մինչև 26.07.2024թ. մարման ժամկետով և տարեկան 9,75% տոկոսադրույքով: 31.12.2023թ.-ի դրությամբ վարկային գծի օգտագործված մաս հաստատությունը չունի:

13 Ակտիվներին/եկամուտներին վերաբերող շնորհ

Ակտիվներին վերաբերող շնորհ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	53,598	32,755
Ճշգրտում	2,576,095	-
Շնորհի տեսքով տրվ. ակտիվների վերադարձ	(1,811)	-
Շնորհի ստացում	207,711	41,489
Վերագրում եկամուտին	(192,149)	(20,646)
Տարեվերջի մնացորդ	2,643,444	53,598

Եկամուտներին վերաբերող շնորհ

Հազար դրամ	2023թ.	2022թ.
Տարեսկզբի մնացորդ	2,270,648	1,616,662
Շնորհի ստացում	2,627,812	2,704,232
Վերադասակարգում	-	(35,338)
Ճշգրտում	(334,401)	
Շնորհի վերադարձ	(21,026)	
Վերագրում եկամուտին	(2,674,365)	(2,014,908)
Տարեվերջի մնացորդ	1,868,668	2,270,648

14 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	30,616	48,830
Ստացված կանխավճարներ	338,348	177,515
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	92,216	72,434
Ընթացիկ պահուստ	262,955	203,268
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	24,118	21,180
	748,253	523,227

Առևտրային կրեդիտորական պարտքերի գծով տոկոսներ չեն հաշվարկվում: Խումբն ունի ֆինանսական ռիսկի կառավարման քաղաքականություն, որն ապահովում է բոլոր պարտավորությունների ժամանակին կատարում:

15 Այլ եկամուտներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Վարձակալությունից եկամուտ	29,272	12,081
ՀՄ գույքագրումից ավելցուկ	-	-
Վճարովի ծառայություններից եկամուտ	244,642	67,294
Այլ	16,186	40,248
	290,100	119,623

16 Այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արձակուրդի պահուստ	-	32,752
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախս	97,720	73,924
Հիմնական միջոցների օտարման ծախսեր	-	31,755
Հիմնական միջոցների սպասարկման ծախսեր	7,943	35,023
Սնունդի ծախս	8,993	29,135
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	3,918	11,609
Նյութածախս	28,060	7,848
Զեղչ	-	9,379
Տույժերի, տուգանքների գծով ծախսեր	26,839	736
Արտարժույթի փոխարկման ծախսեր	46,384	92,903
Անհատույց տրված ակտիվների գծով ծախսեր	-	3,108
Այլ ծախսեր	82,693	10,815
	302,550	338,987

17 Ֆինանսական եկամուտ/ծախս, զուտ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Տոկոսային եկամուտ	116,238	59,029
Վարկի տոկոսային ծախս	(3,125)	(22,078)
Ստացված փոխառության զեղչման հակադարձումից ծախս	(7,127)	(7,136)
	105,896	29,815

18 Փոխարժեքային տարբերությունից օգուտ/(վնաս)

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը		
Դրամական միջոցներ	15,750	(66,368)
Կրեդիտորական պարտքեր	145	(526)
	15,895	(66,894)

19 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Ընթացիկ հարկ	87,753		61,423
Հետաձգված հարկ (տես՝ ծանոթագրություն 5)	(31,186)		329,748
	56,567		391,171

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրումը ներկայացված է ստորև.

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)	2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	Արդյունավետ հարկային դրույքաչափ (%)
Շահույթ/վնասը մինչև հարկումը (համաձայն ՖՀՄՍ-ների)	849,798		(195,832)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2021թ.՝ 18%)	152,964	(18.00)	(35,250)	(18.00)
(Չհարկվող եկամուտ)/չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	(96,397)	11.34	426,421	217.75
Շահութահարկի գծով ծախս	56,567	(7.66)	391,171	199.75

20 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի և այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ՝ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք համարվում են ընդունելի տվյալ հանգամանքներում:

20.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Խումբը իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները, որպես կանոն, չեն համապատասխանում իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները

Խմբի ղեկավարությունը հավատացած է, որ այդ ակտիվների գնահատված օգտակարության ժամկետները էականորեն չեն տարբերվում սպասվելիք տնտեսական ժամկետներից: Եթե այս գնահատումները փոխվեն ապա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները էականորեն կտարբերվեն:

Դեբիտորական պարտքերի հավաքագրելիությունը

Դեբիտորական պարտքերի հավաքագրելիությունը կազմում է մինչև 365 օրացուցային օր:

Հետաձգված հարկի գնահատում

Խմբի ղեկավարությունը հավատացած է, որ Խումբը ապագայում կունենա բավարար հարկվող շահույթ, որպեսզի փոխհատուցի հետաձգված հարկային ակտիվները: Եթե Խումբը ապագայում չկարողանա ստանալ հարկվող շահույթ, ապա հետաձգված հարկային ակտիվները չեն փոխհատուցվի:

21 Ֆինանսական գործիքներ

21.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի, ֆինանսական պարտավորության, և բաժնային գործիքի յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են ծանոթագրություն 3.8-ում:

21.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված մնացորդները վերաբերում են ակտիվների և պարտավորությունների հետևյալ կատեգորիաներին.

Ֆինանսական ակտիվներ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	254,713	186,141
Տրամադրված փոխառություններ	1,280	1,075
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	2,957,869	2,234,083
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	2,421,299	2,421,299

Ֆինանսական պարտավորություններ

Հազար դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ		
Վարկեր և փոխառություններ	47,403	368,927
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	748,253	273,278
	795,656	642,205

22 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ֆինանսական գործիքների հետ կապված՝ Խումբը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի: Այս ռիսկերն են շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը և իրացվելիության ռիսկը: Խումբը չի ներգրավված սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Խումբը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

22.1 Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

ա) Շուկայական ռիսկ

Ֆինանսական գործիքների օգտագործման ընթացքում Խումբը ենթարկվում է շուկայական ռիսկի, հատկապես՝ արտարժութային ռիսկի և որոշակի այլ գնային ռիսկերի, որոնք բխում են ինչպես գործառնական, այնպես էլ ներդրումային գործունեությունից:

բ) Արտարժութային ռիսկ

ԲՄԿ ՊՈՒՀ Ռուս-Հայկական (Սլավոնական) համալսարան համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ 31 դեկտեմբեր 2023թ.

Խումբը գործարքներ է իրականացնում արտարժույթով և, հետևաբար, ենթարկվում է արտարժույթի փոխարժեքային տատանումների ազդեցությանը: Խմբի գործարքների հիմնական մասն իրականացվում է հայկական դրամով: Արտարժույթի փոխարժեքային տատանումներից կախվածությունն առաջանում է Խմբի՝ արտերկրյա ձեռքբերումներից և վարկային գործարքներից:

Քանի որ Խումբը գործում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում, անհրաժեշտություն է առաջանում ձևավորել կայուն քաղաքականություն ՌԴ դաշնային բյուջեից ռուբլով ստացված միջոցների հաշվառման համար: Որպես ռուս-ազգային Համալսարան՝ Մայր կազմակերպությունը ղեկավարվում է ռուսական օրենքներով և կանոնակարգերով, որոնք չեն հակասում ազգային հաշվապահական օրենքներին: Դրամաշնորհների գծով ծախսերի հաշվառման համար արտարժույթի փոխարժեք ընտրելիս Խումբը առաջնորդվում է հանրային հատվածի կազմակերպությունների համար «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը» հաշվառման դաշնային ստանդարտով, որը հաստատվել է Ռուսաստանի Դաշնության Ֆինանսների նախարարության N122н առ 30.05.2018թ. հրամանով, որը սահմանում է արտարժույթով դրամական ակտիվների համար ընդունելի փոխարժեքներ (Ստանդարտի III և IV մասեր), ՖՀՄՍ 21 «Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը»-ով, ինչպես նաև Մայր կազմակերպության գիտական խորհրդի որոշումներով:

Արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, որոնք Խումբը ենթարկում են արտարժութային ռիսկի, նկարագրված են ստորև:

Հոդված 2022թ.	Հայկական դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	186,141	-	-	-
Տրված փոխառություններ	1,075	-	-	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	2,152,361	4,544	12,992	64,186
	2,339,577	4,544	12,992	64,186
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	368,927	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	273,272	-	-	6
	642,199	-	-	6
Զուտ արդյունք	1,697,378	4,544	12,992	64,180
Հոդված 2023թ.	Հայկական դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ
Ֆինանսական ակտիվներ				
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	229,865	24,848	-	-
Տրված փոխառություններ	1,280	-	-	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	2,911,258	8,635	13,879	24,097
	3,142,403	33,483	13,879	24,097
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Վարկեր և փոխառություններ	47,403	-	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	748,253	-	-	-
	795,656	-	-	-
Զուտ արդյունք	2,346,747	33,483	13,879	24,097

Խումբը հիմնականում ենթարկվում է ռուսական ռուբլու, Եվրոյի և ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի ազդեցությանը: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է Խմբի զգայունությունը՝ ԱՄՆ դոլարի, Ռուբլու և Եվրոյի նկատմամբ դրամի 10% աճին/նվազմանը: 10%-ը ղեկավարության կողմից գնահատված փոխարժեքի հավանական փոփոխությունն է: Զգայունության վերլուծությունը ներառում է միայն արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների մնացորդները և ժամանակաշրջանի վերջում ճշգրտում դրանց փոխարկումը՝ փոփոխելով փոխարժեքը 10%-ով (2021թ.՝ 10%):

համապատասխանություն, որը վերլուծվում է՝ հաշվառելով ընդհանուր կապիտալը բաժանած ընդհանուր ֆինանսավորման վրա: Հաշվարկը ներկայացվում է ստորև.

Հազար դրամ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2022թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	1,932,558	2,884,803
Հանած՝ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(2,957,869)	(2,234,083)
Կապիտալ	(1,025,311)	650,720
Ընդհանուր սեփական կապիտալ	1,932,558	2,884,803
Ֆինանսական վարձակալություն	-	368,927
Ընդհանուր ֆինանսավորում	1,932,558	3,253,730
Կապիտալի և ընդհանուր ֆինանսավորման հարաբերակցություն	(0.53)	0.20

25 Պայմանականություններ

25.1 Գործարար միջավայր

Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ իրացվելիության ընթացիկ մակարդակը բավարար է կայուն գործունեության համար: Խումբը պարբերաբար վերանայում է իր իրացվելիության մակարդակը և, անհրաժեշտության դեպքում, պատրաստ է կիրառել իրացվելիության աջակցության համապատասխան գործիքակազմ:

Վերոնշյալ իրադարձությունները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Խմբի ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա, որոնց ամբողջական հետևանքները դժվար է կանխատեսել ներկա պահին: Ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Խմբի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Տվյալ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա:

25.2 Պայմանական պարտավորություններ

Խմբի ղեկավարությունը կարծում է, որ ավանդը կվերադարձվի, հետևաբար վճարված գումարը ներառվել է ակտիվների մեջ: Եթե այս գործի արդյունքները տարբերվեն ղեկավարության գնահատականից, ապա այս գումարը պետք է ճանաչել որպես ծախս, որը կարող է էական ազդեցություն ունենալ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

25.3 Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է: Ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանի Հանրապետությունում դեռ չեն կիրառվում: Խումբը՝ իր ակտիվների, գործունեության ընդհատման կամ երրորդ կողմերի պարտավորությունների հանդեպ, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին Խմբի գույքի կամ գործառնությունների պատահարներից հասցված վնասի ապահովագրություն չունի: Քանի դեռ Խումբը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական դրության վրա:

25.4 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետությունում հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է՝ հաճախակի փոփոխվող օրենսդրությամբ, որը հաճախ մեկնաբանություններ է պահանջում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են առաջադրել տուգանքներ և տույժեր:

Վերոհիշյալ հանգամանքները կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ՝ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել:

26 Հետհաշվեկշռային իրադարձություններ

Խումբը տնտեսական ու առևտրային կապեր ունի Ռուսաստանում և Եվրոպայում գործող ընկերությունների հետ: Ռուս-ուկրաինական ակամարտության արդյունքում հնարավոր է

- ՌԴ գիտության և բարձրագույն կրթության նախարարության կողմից ֆինանսավորման կրճատում, ֆինանսական միջոցների ժամկետից ուշ փոխանցում,
- Գործառնական գործունեության սահմանափակումներ սանկցիաների պատճառով,
- Ճանապարհորդության սահմանափակումներ (գործուղումներ և այլն):

Տվյալ համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Խմբի գործունեության վրա:

27 Գործարքներ կապակցված կողմերի միջև

27.1 Վերահսկողություն և գործարքներ

Խումբը վերահսկվում է Մայր կազմակերպության մասնակիցների կողմից:

27.2 Գործարքներ ղեկավարության հետ

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը (ռեկտոր, պրոռեկտորներ, գլխավոր հաշվապահ) ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը,

դրամ	2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի		2022թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	86,959,287		74 801 364
	86,959,287		**74 801 364**
Որից 2023թ. աշխատանքից ազատված ռեկտորի և գլխավոր հաշվապահի վերջնահաշվարկ	**11,093,361**		